

PINTÉR TIBOR

Napóra

A kolostor egy magas hegyen épült a város felett.

Leonar fráter valamikor e városban ügyes, gondos órás mester hírében állt. A város lakói bár tisztelettel viseltettek a kolostor szerzeteseivel szemben, mégis nehezen fogadták el Leonar mester eltűnését. Nem értették döntését, hiszen oly nagy becsben tartották, s neve szájról szájra szállt, remek munkáit pedig büszkén mutogatták a városba vetődő idegenek.

Leonar fráter a szerzetesek mindennapi megszokott életét élte. A hajnali zsolozsma és a közös reggeli után mindenki végezte a maga munkáját. Ő megmerítette öntözőkannáját a friss vizű kútban, s nap nap után öntözte a kolostor pompás kertjét.

A belső udvar gondosan ápolt virágágyásai között egy ősrégi napóra állt. A kolostor első priorja állíttatta; a számokat s a rovásokat messziről hozatott márványlapokkal rakatta ki, s közepén egy ugyancsak távoli földről származó elefántcsontból finoman csiszolt mutató állt, mely a hosszú évek alatt is megőrizte hófehér színét.

A fráter, amikor csak tehetett, elidőzött az udvarban, s aprólékosan tisztogatta az óra számlapját ősszel a szélhordta száraz avartól, télen a vastag hótakarótól.

A város lakóiban néhai órás mesterüknek már csak az emléke élt. Hajdani díszesen faragott, pontosan működő órái a szobák díszhelyén álltak, s mutatóik mozgása a mester távollétét növelték.

Egy tavaszi nap reggelén idegen zörgetett a kolostor kapuján, s a kapus testvérnél a fráter után érdeklődött.

— Mit kíván tőlem? — kérdezte Leonar az ismeretlent.

— Mester, az óráért jöttem.

A fráter csendben tovább öntözte a virágokat, az idegenről tudomást sem véve. Az türelmesen várakozott a kerengő egyik boltíve alatt.

— És miért éppen hozzám? — szólalt meg hosszas hallgatás után a fráter. — Évekkel ezelőtt készítettem el az utolsót. Sajnálom, biztosan hosszú utat tett meg barátom, de hiába jött.

Az idegen kilépett a homályból.

— Én is órás vagyok, mester. A legszebb hangú, díszesen faragott órákat én készítettem a szülőföldemen. Óráim pontosak voltak, templomok tornyán, kandallók melege mellett mutatták az idő múlását. Valamit mégis rosszul csináltam. Egy idő után valamennyi javításra szorult. Fogaskerekeket cseréltem, új feszes anyagokból rugókat hajlítottam, majd úgy véltem, a súlyokkal lehet valami hiba. És mégsem... Nem, az embereknek nem tűnt fel. Hívtak; cseréltem, javítottam, s az órák ismét működtek. Elbűvölten nézték, ahogyan a tornyok magasában a gerendákon egyensúlyozok, vagy műszereimmel apró fogaskerekeken, rugókon dolgozom. De ez számomra volt a legtitokzatosabb.

— Végül is mit akar tudni? — szakította meg Leonar, s figyelmesen nézte a könyörgő tekintetet.

A kolostor kápolnájának harangjai ebben a pillanatban megkondultak. Mélyen, hosszan zúgott a súlyos érc hangja. Delet harangoztak.

Leonar letette az öntözőkannát, és a virágágyások közötti keskeny ösvényen a napóra felé indult. Megállt a mozaikkal kirakott szélénél. Áhítattal érintette meg az elefántcsont mutatót.

Az idegen már mögötte állt. A fráter határozott mozdulattal tépte ki a rudat. A mutató árván, tehetetlenül hevert a számlapon. Az idegen megkönnyebbülten sóhajtott. Leonar csendben nézte a töredezett szélű csonkot, majd belépett a körbe. „Dél van” — jegyezte meg, de az idegennek már a hült helyét sem találta.

A szerzetesek harmadnapon illendően temették el testvérüket, s egy hétig szigorú böjtöt tartottak, s imádkoztak lelkiüdvéért. Bár, az arravetődő turisták és néhányan a szerzetesek közül bosszankodtak a kitört mutatóért, mert soha többet nem jutottak hozzá ilyen finomságú anyaghoz, de a prior közbenjárására a letört darabot a mai napig szent ereklyeként tisztelik.

PARCZ FERENC

Szertartás éjszaka

*és ég a tűz és tűz az ég
és a szem révületben
és láng a szív és láng a szem
és láng az erekben*

*és lassú minden mozdulat
és csak lobogás van
és lángol a szent tűzvirág
és mindenben láng van*

*és Te vagy a tűz és Te vagy
és igaz és nem álom
és ima jön ének és varázs
és tánc a parázson*

*és dobog és röpiül és leszáll
és kell a föld fa és a fészek
és a test most megérkezik
és megérkezik a lélek*

*és hajnal lesz és lesz piros
minden ami vörös volt
és minden minden szerbe tér
minden mi valamikor egy volt*

*és semmi nincs és semmi sincs
csak benn és túl és itt benn
a lomb aranyzöld lángban ég
— fölfog és befogad Isten —*